

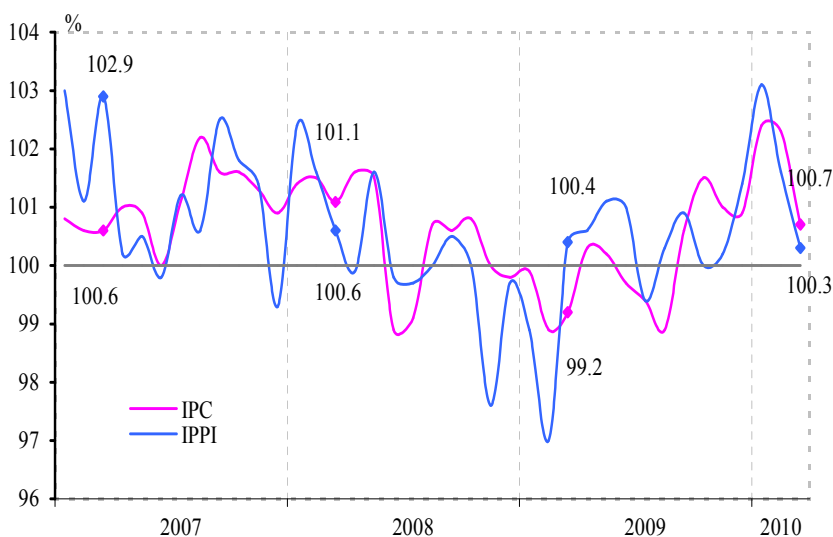
BULETIN LUNAR nr. 3* 2010

Martie

Nivelul inflației

În luna martie 2010 prețurile de consum au crescut cu 0.7 la sută față de luna februarie 2010, inclusiv la produsele alimentare și la mărfurile nealimentare cu câte 0.9 la sută fiecare și la serviciile prestate populației cu 0.1 la sută (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)

La **produsele alimentare** cele mai mari creșteri de prețuri au fost înregistrate la fructe proaspete – cu 7.2 la sută, ulei vegetal – cu 3.3 la sută, zahăr – cu 2.8 la sută, legume proaspete – cu 2.5 la sută, pește și conserve din pește – cu 1.7 la sută, băuturi alcoolice – cu 1.2 la sută, produse de morărit și panificație, unt – cu câte 1.0 la sută fiecare, orez – cu 0.8 la sută. Reduceri de prețuri în comparație cu luna precedentă au fost înregistrate la cartofi – cu 1.6 la sută, ouă dietetice – cu 1.2 la sută, lapte și produse lactate – cu 0.4 la sută, carne, preparate și conserve din carne – cu 0.2 la sută.

În categoria **mărfurilor nealimentare** majorări de prețuri au fost înregistrate

la medicamente – cu 2.2 la sută, combustibil – cu 1.8 la sută, detergenți – cu 1.6 la sută, articole de tutun – cu 1.4 la sută, articole de cosmetică și parfumerie – cu 0.8 la sută, încălțăminte, piese auto – cu câte 0.7 la sută fiecare, mobilă – cu 0.5 la sută, ediții tipărite – cu 0.4 la sută.

În grupul **serviciilor prestate populației** majorări de prețuri au fost înregistrate la alimentația publică – cu

0.6 la sută, la servicii medicale și la servicii transportului feroviar internațional – cu câte 0.5 la sută fiecare. În același timp, prețurile la serviciile transportului aerian au scăzut cu 1.7 la sută.

Nivelul inflației în luna martie 2010 față de luna martie 2009 a constituit 8.1 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 7.0 la sută, la mărfurile nealimentare – 8.5 la sută și la serviciile

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor IPC, %

	februarie 2010/ ianuarie 2010		martie 2010/ februarie 2010	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	2.3	100%	0.7	100%
Produse alimentare	0.9	39.2	0.3	42.9
Mărfuri nealimentare	0.5	21.7	0.4	57.1
Servicii cu plată	0.9	39.1	0.0	0.0

Sursa: BNS și BNM

Notă. În conformitate cu Metodologia de calcul a IPC, anual se modifică coeficienții de ponderare în baza structurii cheltuielilor bănești a populației conform cercetărilor gospodăriilor casnice în anul precedent. Trecerea la coeficienții de ponderare noi a fost efectuată în luna martie a.c., recalculând respectiv datele privind IPC pentru ianuarie-februarie 2010.

prestate populației – 7.8 la sută.

De la începutul anului 2010 prețurile de consum au crescut cu 5.5 la sută, inclusiv la produsele alimentare – cu 7.0 la sută, mărfurile nealimentare – cu 3.7 la sută și la serviciile prestate populației – cu 6.0 la sută.

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

În luna martie 2010 **prețurile producției industriale** au crescut față de luna februarie 2010 cu 0.3 la sută. Cele mai mari creșteri au fost consemnate în următoarele activități: fabricarea de cacao, ciocolată și produse zaharoase de cofetărie – cu 11.7 la sută; prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 8.5 la sută; edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative – cu 4.6 la sută; industria chimică – cu 3.8 la sută; fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare – cu 2.3 la sută; fabricarea de mașini și echipamente – cu 2.1 la sută; industria metalurgică – cu 1.6 la sută; prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn, producția de mobilier – cu câte 1.0 la sută fiecare; fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon – cu 0.9 la sută; producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne, fabricarea macaroanelor, tăițelilor și produselor făinoase analoage – cu câte 0.7 la sută fiecare.

Totodată, au fost consemnate reduceri ale prețurilor în activitățile: fabricarea zahărului – cu 14.8 la sută; producția de mașini și aparate electrice – cu 6.5 la sută; fabricarea de articole de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor – cu 3.8 la sută; producția de piei, de articole din piele și fabricarea încălțăminte – cu 2.1 la sută; producția altor produse din minerale nemetalifere – cu 1.5 la sută.

La energia electrică și termică, gaze și apă prețurile în luna martie 2010 au crescut față de luna precedentă cu 0.6 la sută. În același timp, în industria extractivă prețurile au rămas la nivelul celor din luna februarie anului curent.

În luna martie 2010 prețurile producției industriale s-au majorat cu 10.2 la sută față de luna martie 2009, inclusiv în industria prelucrătoare – cu 8.9 la sută, energia electrică și termică, gaze și apă – cu 14.4, iar în industria extractivă prețurile au scăzut cu 0.6 la sută.

Indicele prețurilor producției industriale destinate pieței interne în luna martie 2010 s-a majorat cu 5.1 la sută față de luna decembrie 2009.

Instrumentele politicii monetare

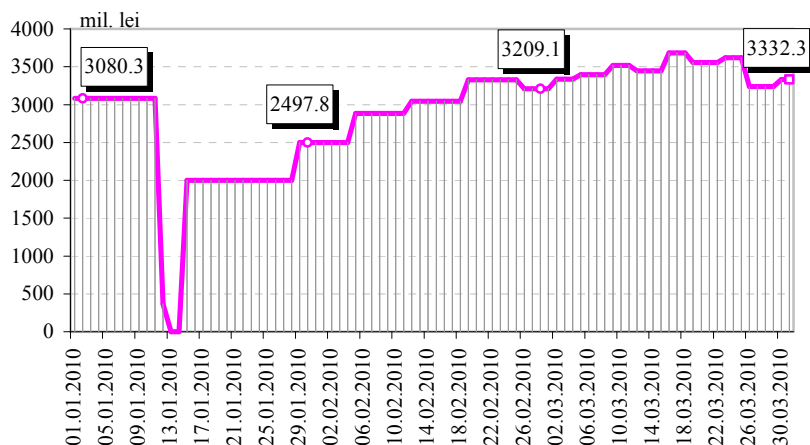
Pe parcursul lunii martie 2010 Banca Națională a Moldovei a menținut în continuare controlul ferm asupra lichidității din sistemul bancar, sterilizând continuu excesul de lichiditate prin emiterea certificatelor BNM (CBN). Totodată, a asigurat băncilor acces permanent la operațiunile de vărsare a lichidităților pe termen scurt, anunțând săptămânal licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat la rata fixă a dobânzii

(rata de bază a BNM) și a acordat împrumuturi pentru creditarea sectorului real al economiei prin liniile de credit deschise anterior băncilor.

Operațiuni de sterilizare

În luna martie 2010 Banca Națională a Moldovei a desfășurat săptămânal câte două licitații de plasare a CBN cu scadența de 7 zile fără anunțarea volumului ofertei, cu rata maximă a dobânzii echivalentă cu rata de bază a BNM. Cererile depuse au fost satisfăcute în volum integral la rata dobânzii de 6.0

Graficul nr. 2. Soldul operațiunilor de sterilizare ale BNM

la sută anual.

Pe parcursul perioadei de referință soldul operațiunilor de sterilizare s-a menținut în permanență peste nivelul de 3.0 miliarde lei, înregistrând valori între 3209.1 și 3682.8 mil. lei (graficul nr. 2). Soldul mediu al CBN în circulație a crescut în luna martie până la 3447.8 mil. lei, față de 3014.9 mil. lei în luna februarie.

Activitatea de creditare

În luna martie 2010, Banca Națională a Moldovei a acordat credite în sumă de 7.6 mil. lei (în baza contractelor de credit dintre BNM și băncile licențiate încheiate în lunile mai – august 2009, conform cărora băncilor li s-au deschis linii de credit pentru creditarea agenților economici din sectorul real al economiei), cu rata de bază a BNM, care pe parcursul lunii a constituit 6.0 și 7.0 la sută anual.

Pe parcursul lunii de referință suma creditelor rambursate de bănci a constituit 358.2 mil. lei, inclusiv din creditele acordate pentru completarea lichidităților – 300.0 mil. lei, pentru creditarea sectorului real al economiei – 55.9 mil. lei, pentru protejarea integrității sistemului bancar – 2.0 mil. lei și pentru construcția CCL (cooperative de construcție a locuințelor) – 0.3 mil. lei.

La 31 martie 2010 datoria creditoare a băncilor licențiate față de Banca Națională a Moldovei a constituit 1240.2 mil. lei, fiind reprezentată prin creditele acordate băncilor pentru completarea lichidităților – 100.0 mil. lei, pentru protejarea integrității sistemului bancar – 567.9 mil. lei, pentru creditarea sectorului real al economiei – 551.3 mil. lei și pentru creditarea cooperativelor de construcție a locuințelor (credite acordate în anii precedenți) – 21.0 mil. lei.

La 31 martie 2010, comparativ cu finele lunii precedente, soldul creditelor acordate băncilor s-a micșorat cu 350.6 mil. lei, sau cu 22.0 la sută.

Operațiuni REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat

Conform graficului plasat pe pagina-web oficială, BNM a anunțat săptămânal operațiuni de vărsare a lichidităților pe termen de 7 zile – licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat cu rata de 6.0 la sută anual (rata de bază a BNM). Cereri din partea băncilor n-au fost înregistrate.

Facilitățile permanente

În luna martie 2010, în condițiile persistenței excedentului de lichiditate, băncile au apelat frecvent la facilitatea de depozit overnight, în timp ce facilitatea de creditare nu a fost solicitată.

Pe parcursul lunii toate băncile au depus la BNM depozite overnight în sume ce au variat între 229.5 și 836.0 mil. lei, volumul total al depozitelor fiind de 10671.0 mil. lei. Soldul mediu zilnic al depozitelor overnight în luna analizată a constituit 450.2 mil. lei, fiind în scădere cu 38.0 la sută față de luna precedentă. Această micșorare a fost determinată de redirecționarea resurselor băncilor spre operațiuni de cumpărare a CBN.

Rezervele obligatorii

Rezervele obligatorii în MDL aferente perioadei de urmărire a mijloacelor atrase 06 – 20 martie 2010, menținute de bănci în perioada 21 martie – 05 aprilie 2010, s-au cifrat la 1082.5 mil. lei, fiind în creștere cu 7.4 mil. lei, sau cu 0.7 la sută față de perioada de urmărire 06 – 20 februarie 2010, menținute de către bănci în perioada 21 februarie – 05 martie 2010.

Rezervele obligatorii în VLC la 31 martie 2010 au constituit 42.2 mil. USD și 48.5 mil. EUR, fiind în scădere cu 0.1 mil. USD și în creștere cu 0.5 mil. EUR, respectiv, față de finele lunii precedente.

Evoluția rezervelor obligatorii în MDL și VLC a fost determinată de modificarea mijloacelor atrase supuse rezervării.

Ratele dobânzilor

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, luând în considerație evoluția indicatorilor monetari și macroeconomici, inclusiv a nivelului inflației, în ședința din 25 martie 2010 a aprobat ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM (se aplică începând cu 30.03.2010):

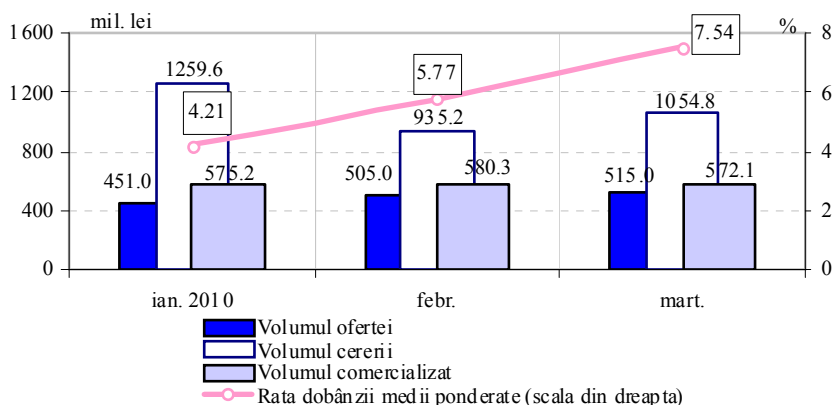
- **rata de bază** aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt – 7.0 la sută anual (în creștere cu 1.0 puncte procentuale);
- rata la creditele overnight – 10.0 la sută anual (în creștere cu 1.0 puncte procentuale);
- rata la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei – 4.0 la sută anual (în creștere cu 1.0 puncte procentuale).

Rata de bază la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) – 7.0 la sută anual (în creștere cu 1.0 puncte procentuale).

Piețele financiare

Pe parcursul lunii martie a anului curent Ministerul Finanțelor a oferit spre plasare la licitații valori mobiliare de stat (VMS) în volum de 515.0 mil. lei. Cererea băncilor a însumat 1054.8 mil. lei, în creștere față de luna precedentă cu 119.6 mil. lei.

Graficul nr. 3. Totalul licitațiilor de comercializare a VMS pe piața primară

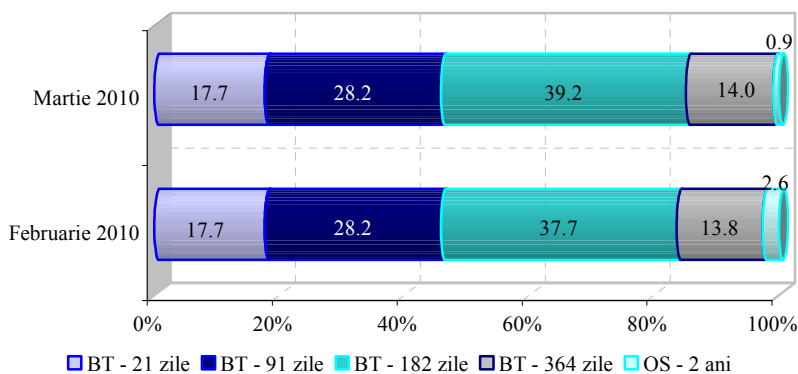

Valoarea titlurilor de stat puse în circulație s-a cifrat la 572.1 mil. lei, oferta fiind plasată în proporție de 111.1 la sută (graficul nr. 3).

În luna martie 2010, comparativ cu luna precedentă volumul VMS procurate de către investitorii nebancari a scăzut cu 2.3 mil. lei, cifrându-se la 31.1 mil. lei.

Termenul mediu ponderat de circulație al VMS emise în luna martie a scăzut cu 10 zile, până la 156 zile, ca urmare a participării pasive a băncilor la licitațiile de plasare a obligațiunilor de stat (OS) cu dobânda flotantă pe termen de 2 ani.

Graficul nr. 4. Structura VMS comercializate pe piața primară, %

Structura pe scadențe a titlurilor emise în luna martie nu s-a modificat esențial comparativ cu luna precedentă, ponderea majoritară în VMS comercializate o dețin în continuare titlurile cu scadența de 6 și 3 luni (graficul nr. 4).

Ratele dobânzilor la valorile mobiliare de stat cu scadența până la un an, emise pe parcursul lunii martie și-au păstrat trendul ascendent început în luna februarie, excepție fiind ultimele licitații din luna gestionară, când dobânzile au coborât ușor.

Rata medie ponderată nominală la bonurile de trezorerie (BT) plasate pe piața primară în perioada de referință a crescut de la 5.77 la sută anual în luna februarie până la 7.54 la sută anual în luna martie 2010.

Concomitent cu VMS emise prin intermediul licitațiilor, la 26 martie 2010 au fost plasate prin subscriere OS

cu rata flotantă a dobânzii (echivalentă cu rata de bază a BNM plus marja stabilită la emitere în mărime de 0.5 puncte procentuale) în sumă de 200.0 mil. lei la valoarea nominală, cu termenul de circulație de 1 an.

Tabelul nr. 2. Ratele medii ponderate nominale și efective ale dobânzii la valorile mobiliare de stat, %

		BT 21 zile	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 364 zile	OS 2 ani
Februarie 2010	Rata nominală	4.70	4.79	6.56	7.18	-
	Rata efectivă	4.81	4.88	6.68	7.18	6.03
Martie 2010	Rata nominală	5.97	6.56	8.47	9.06	-
	Rata efectivă	6.14	6.72	8.65	9.06	7.75

Datoria Guvernului Republicii Moldova contractată de la Banca Națională a Moldovei

Portofoliul de valori mobiliare de stat al BNM

La 31 martie 2010 datoria statului față de Banca Națională a Moldovei sub formă de valori mobiliare de stat în portofoliul BNM nu s-a modificat comparativ cu luna anterioară, constituind 2213.4 mil. lei (la prețul de cumpărare).

Valorile mobiliare de stat obținute în portofoliul propriu al BNM, ca rezultat al reemisiunilor efectuate în luna de martie, au avut scadența de 91 zile. Ratele dobânzilor la titlurile emise au variat între 6.48 și 6.65 la sută anual. Rata medie ponderată a dobânzii la VMS deținute în portofoliu la 31 martie 2010 a înregistrat nivelul de 4.79 la sută anual, cu 1.15 puncte procentuale în creștere față de nivelul consemnat la finele lunii februarie 2010. Scadența medie a VMS din portofoliu în ultima zi a lunii de referință a constituit 42 de zile, cu 3 zile mai mică decât în luna precedentă.

Valoarea de piață a VMS deținute în portofoliul BNM ca rezultat al evaluării la 31 martie 2010 s-a cifrat la 2223.3 mil. lei.

Depozite plasate la Banca Națională a Moldovei

La 31 martie 2010 soldul depozitelor plasate de către Ministerul Finanțelor la BNM a totalizat 72.0 mil. lei.

În luna gestionară Ministerul Finanțelor a plasat la BNM depozite în sumă de 3.0 mil. lei, iar suma depozitelor restituite a constituit 3.0 mil. lei.

Rata medie ponderată la depozitele în sold la 31 martie 2010 a constituit 12.88 la sută anual, în diminuare cu 0.4 puncte procentuale față de finele lunii precedente.

Termenul mediu al depozitelor în sold a fost de 286 zile, în majorare cu 4 zile comparativ cu finele lunii februarie 2010.

Activitatea băncilor pe piața monetară

Piața interbancară a creditelor/depozitelor. În luna martie 2010 volumul tranzacțiilor pe piața interbancară a constituit 160.4 mil. lei, în creștere cu 142.4 mil. lei față de luna anterioară.

În luna de referință operațiunile de credite și depozite au constituit în continuare cota majoritară – 92.8 la sută din volumul total al tranzacțiilor pieței interbancare. Volumul acestor tranzacții a însumat 148.8 mil. lei, în creștere de 9.9 ori comparativ cu luna februarie 2010. Similar lunilor precedente, volumul principal al creditelor și depozitelor interbancare s-a înregistrat pe scadența minimă a pieței, ponderea tranzacțiilor overnight reprezentând 94.8 la sută din volumul total. Rata medie a dobânzii la aceste tranzacții a constituit 5.74 la sută anual, termenul mediu ponderat fiind de 3 zile.

Piața secundară a valorilor mobiliare de stat. În luna martie 2010 volumul total al tranzacțiilor de vânzare-

cumpărare cu VMS pe piața secundară a crescut cu 3.6 mil. lei față de luna anterioară, însumând 6.6 mil. lei, din care tranzacțiile de tipul bancă-bancă au constituit 98.5 la sută. Totodată, s-a înregistrat o tranzacție cu CBN în volum de 5.0 mil. lei.

Rata nominală medie ponderată a dobânzii la VMS comercializate pe piața secundară în luna martie 2010 a înregistrat 8.04 la sută, majorându-se cu 4.26 puncte procentuale comparativ cu luna precedentă.

Preferințele participanților pieței secundare au fost concentrate asupra VMS cu scadențele de la 91 până la 182 zile, a căror pondere în volumul total al tranzacțiilor a constituit 69.7 la sută.

CertIFICATELE BNM au fost tranzacționate pe piața secundară cu rata dobânzii de 5.99 la sută, cu termenul până la scadență de 3 zile.

Ecranul coridorului ratelor de dobândă. În luna martie 2010 rata medie a dobânzii pe piața interbancară, după creșterea mai însemnată înregistrată în luna februarie, a coborât sub nivelul ratei de bază a BNM, până la valoarea de 5.74 la sută anual.

Dobânda medie la titlurile de stat cu scadența de 91 zile, aliniindu-se ratei dobânzii de politică monetară, a urcat a treia lună consecutiv, ajungând la 6.56 la sută anual în luna martie 2010.

Ratele de referință pe piața interbancară la sfârșitul lunii martie 2010 au înregistrat următoarele valori: rata de referință CHIBID de o săptămână – 2.82 la sută anual și CHIBOR de o săptămână – 5.98 la sută anual.

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie¹ s-a majorat cu 125.5 mil. lei (0.5 la sută) față de finele lunii februarie 2010, constituind 23740.4 mil. lei la sfârșitul lunii martie 2010. Această evoluție s-a datorat creșterii soldului

Tabelul nr. 3. Indicatorii pieței creditelor (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Credite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	23884.1	13202.3	10681.8	1777.2	964.8	18.63	812.4	10.58
Ianuarie 2010	23648.1	13171.2	10476.9	938.6	560.9	17.03	377.7	10.67
Februarie	23614.9	13147.0	10467.9	1189.4	619.2	17.78	570.2	10.37
Martie	23740.4	13445.0	10295.4	2191.9	1167.6	17.25	1024.3	10.21

creditelor acordate în moneda națională cu 298.0 mil. lei (2.3 la sută), în timp ce soldul creditelor în valută străină (exprimate în MDL) s-a micșorat cu 172.5 mil. lei (1.7 la sută).

Majorarea **soldului creditelor în MDL** s-a produs ca urmare a creșterii soldurilor creditelor acordate sectorului privat cu

226.6 mil. lei (2.7 la sută), întreprinderilor de stat – cu 78.4 mil. lei (32.2 la sută) și persoanelor fizice – cu 16.1 mil. lei (0.4 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare a scăzut cu 23.1 mil. lei (2.4 la sută).

Soldul creditelor în valută străină a înregistrat o micșorare determinată de scăderea soldurilor creditelor acordate sectorului privat cu 83.6 mil. lei (1.0 la sută), altor organizații care practică unele operațiuni financiare – cu 51.9 mil. lei (6.3 la sută), persoanelor fizice – cu 36.6 mil. lei (4.4 la sută), precum și a soldului creditelor acordate întreprinderilor de stat – cu 0.4 mil. lei (0.5 la sută).

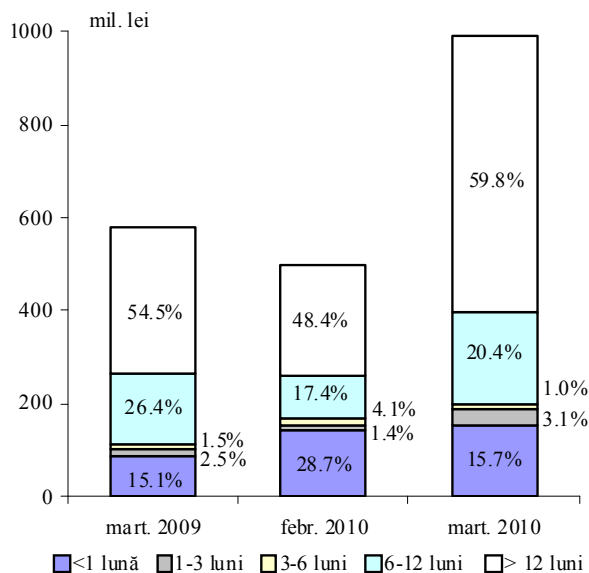
Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 830.0 mil. USD, majorându-se cu 12.5 mil. USD (1.5 la sută) față de luna februarie 2010.

Volumul creditelor acordate în MDL în luna martie 2010 a constituit 1167.6 mil. lei, majorându-se cu 548.4 mil. lei, sau cu 88.6 la sută față de luna precedentă.

¹ Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului.

Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice în volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 85.0 la sută.

Graficul nr. 5. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci

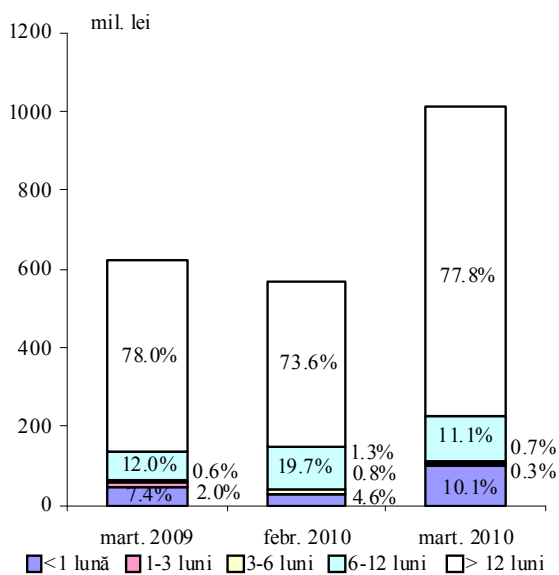
Cele mai solicitate de către persoanele juridice au fost creditele cu termene de peste 12 luni, fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 16.51 la sută în volum de 593.2 mil. lei. Ponderea acestora în volumul total al creditelor în moneda națională acordate persoanelor juridice a constituit 59.8 la sută, fiind în creștere cu 11.4 puncte procentuale față de luna februarie 2010. În același timp, ponderea creditelor cu termene de până la 1 lună s-a redus cu 13.0 puncte procentuale, până la nivelul de 15.7 la sută din total, deși volumul acestora a crescut cu 11.6 mil. lei (graficul nr. 5).

În luna martie 2010 *rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională* s-a micșorat cu 0.53 puncte procentuale, până la nivelul de 17.25 la sută, ca rezultat al scăderii ratei medii la creditele acordate persoanelor juridice cu 0.33 puncte procentuale, până la nivelul de 16.56 la sută, precum și a ratei medii la creditele acordate persoanelor fizice – cu 0.37 puncte procentuale, până la nivelul de 21.15 la sută.

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 1012.9 mil. lei (echivalentul a 80.5 mil. USD), majorându-se cu 36.2 mil. USD față de luna februarie 2010. În componența acestora, creditele cu termene de peste 12 luni au rămas preponderente (77.8 la sută din total, majorându-se cu 4.2 puncte procentuale față de nivelul lunii februarie 2010), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 10.18 la sută (graficul nr. 6). Totodată, o tendință de descreștere mai accentuată au manifestat creditele acordate cu termene de

la 6 până la 12 luni, a căror pondere s-a redus cu 8.6 puncte procentuale, alcătuind 11.1 la sută din total.

Graficul nr. 6. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

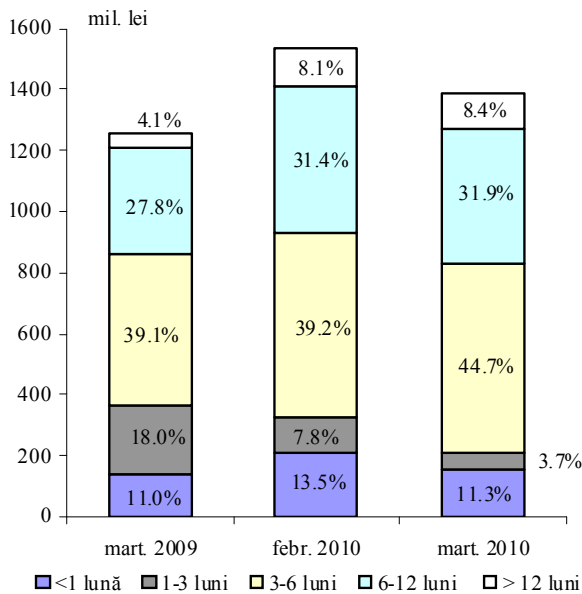
Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice a scăzut cu 0.17 puncte procentuale față de lună precedentă, constituind 10.13 la sută în luna martie 2010.

La finele lunii martie 2010 *soldul depozitelor* în sistemul bancar a însumat 24162.3 mil. lei, majorându-se cu 11.3 mil. lei (0.1 la sută) față de luna precedentă, ca rezultat al creșterii soldului depozitelor în moneda națională cu 507.6 mil. lei (4.2 la sută), în timp ce soldul depozitelor în valută străină a scăzut cu 496.3 mil. lei (4.1 la sută).

Soldul depozitelor la vedere a constituit 6918.4 mil. lei, majorându-se cu 96.9 mil. lei față de luna februarie 2010 și reprezentând 28.6 la sută din soldul total al depozitelor.

Soldul depozitelor la termen a însumat 17243.9 mil. lei, micșorându-se cu 85.5 mil. lei (0.5 la sută).

Graficul nr. 7. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 8046.8 mil. lei la sfârșitul lunii martie 2010, diminuându-se cu 12.3 mil. lei (0.2 la sută) față de luna precedentă, ca urmare a scăderii soldului depunerilor în MDL ale agenților economici cu 131.0 mil. lei (10.9 la sută), în timp ce soldul depozitelor persoanelor fizice s-a majorat cu 118.7 mil. lei (1.7 la sută).

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a redus cu 73.2 mil. lei (0.8 la sută), constituind 9197.1 mil. lei.

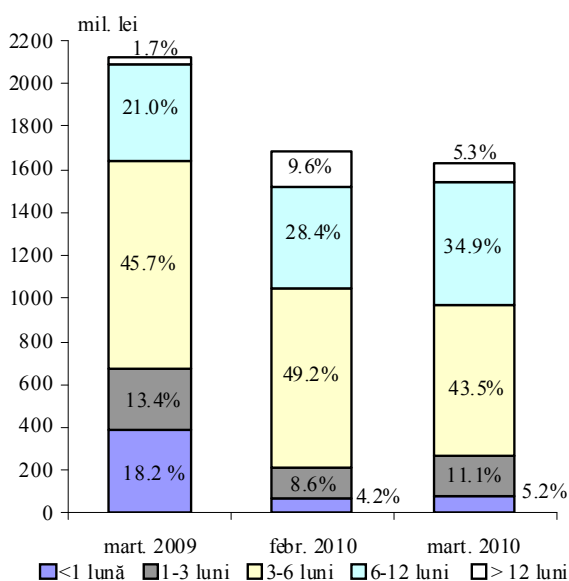
Volumul depozitelor atrase la termen în MDL în luna martie 2010 a constituit 1388.5 mil. lei, fiind cu 148.9 mil. lei inferior celui din luna februarie 2010. Această diminuare a fost cauzată de scăderea volumului depozitelor atrase de la persoanele juridice cu 165.5 mil. lei (35.0 la sută), în timp ce depozitele atrase de la persoanele fizice s-au majorat cu 16.6 mil. lei (1.6 la sută).

Ponderea depozitelor atrase la termen în moneda națională ale persoanelor fizice s-a majorat de la 69.3 la sută în luna februarie 2010 până la 77.9 la sută din volumul total al depozitelor la termen în moneda națională atrase pe parcursul lunii de raportare.

Tabelul nr. 4. Indicatorii pieței depozitelor la termen (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	16676.9	7733.9	8943.0	3695.5	1855.3	9.79	1840.2	3.81
Ianuarie 2010	16771.2	7840.4	8930.8	2862.0	1480.0	9.70	1382.0	3.59
Februarie	17329.4	8059.1	9270.3	3220.5	1537.4	8.45	1683.1	3.63
Martie	17243.9	8046.8	9197.1	3016.7	1388.5	9.11	1628.2	3.37

Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

deținând în continuare ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională. În același timp, ponderea depunerilor cu termene de la 1 lună până la 3 luni s-a redus cu 4.1 puncte procentuale, constituind 3.7 la sută din totalul depozitelor atrase (graficul nr. 7).

Rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL a crescut pe parcursul lunii martie 2010 cu 0.66 puncte procentuale, constituind 9.11 la sută anual (6.56 la sută – pentru persoanele juridice și 9.84 la sută – pentru persoanele fizice, în comparație cu 4.49 și 10.21 la sută, respectiv, în luna februarie 2010).

În perioada de gestiune volumul atras al **depozitelor la termen în valută străină** a constituit 1628.2 mil. lei (echivalentul a 129.4 mil. USD), diminuându-se cu 54.9 mil. lei (3.3 la sută) din contul scăderii depunerilor persoanelor fizice cu 61.3 mil. lei, sau cu 4.3 la sută, în timp ce volumul depozitelor persoanelor juridice a crescut cu 6.4 mil. lei, sau cu 2.3 la sută.

În luna martie 2010 s-a consemnat majorarea ponderii depunerilor cu termene de la 6 luni până la 12 luni (cu 6.5 puncte procentuale, până la nivelul de 34.9 la sută din total), odată cu diminuarea mai accentuată (cu 5.7 puncte procentuale față de luna februarie 2010) a ponderii depunerilor cu termene de la 3 până la 6 luni, care au alcătuit 43.5 la sută din total (graficul nr. 8).

În perioada de raportare *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină* s-a situat la nivelul de 3.37 la sută (4.05 la sută pentru persoanele juridice și 3.24 la sută pentru persoanele fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

*Baza monetară*² s-a micșorat în luna martie 2010 cu 3.5 la sută (376.2 mil. lei), până la 10322.4 mil. lei. Reducerea bazei monetare a fost determinată de diminuarea activelor interne nete cu 661.2 mil. lei (13.3 la sută). Totodată, în perioada gestionară activele externe nete au crescut cu 285.0 mil. lei (1.8 la sută).

*Banii în circulație*³ s-au majorat de la 8330.5 mil. lei în luna februarie 2010 până la 8502.6 mil. lei în luna martie 2010.

În structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a majorat de la 77.9 la sută în luna februarie 2010 până la 82.4 la sută în luna martie 2010. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a micșorat de la 22.1 până la 17.6 la sută, respectiv.

*Masa monetară M2*⁴ pe parcursul perioadei gestionare s-a majorat cu 679.7 mil. lei, sau cu 3.3 la sută, până la 21193.1 mil. lei. În același timp, *masa monetară M3*⁵ a crescut cu 183.4 mil. lei, sau cu 0.6 la sută și a constituit 32666.1 mil. lei la sfârșitul lunii martie 2010 (tabelul nr. 5).

Majorarea indicatorului M2 a fost determinată de creșterea soldului numerarului în circulație cu 172.1 mil. lei (2.1 la sută) și a celui al depozitelor în moneda națională – cu 507.6 mil. lei (4.2 la sută). Depozitele în

Tabelul nr. 5. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

	Dec. 2009	Pondere %	Febr.2010	Pondere %	Mart.2010	Pondere %	Creșterea %
MASA MONETARĂ (M3)	32684.37	100.0	32482.65	100.0	32666.07	100.0	0.6
MASA MONETARĂ (M2)	20942.03	64.1	20513.36	63.2	21193.05	64.9	3.3
BANI ÎN CIRCULAȚIE	8848.98	27.1	8330.50	25.6	8502.58	26.1	2.1
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	4357.80	13.3	4122.53	12.7	4642.50	14.2	12.6
- ale persoanelor juridice	3069.52	9.4	2961.78	9.1	3501.35	10.7	18.2
- ale persoanelor fizice	1288.28	3.9	1160.75	3.6	1141.15	3.5	-1.7
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	7733.91	23.7	8059.11	24.8	8046.76	24.6	-0.2
- ale persoanelor juridice	1302.63	4.0	1205.03	3.7	1074.01	3.3	-10.9
- ale persoanelor fizice	6431.28	19.7	6854.08	21.1	6972.75	21.3	1.7
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	11742.34	35.9	11969.29	36.9	11473.01	35.1	-4.1
- ale persoanelor juridice	2852.00	8.7	2943.28	9.1	2495.60	7.6	-15.2
- ale persoanelor fizice	8890.34	27.2	9026.01	27.8	8977.41	27.5	-0.5
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	1.34	0.0	1.22	0.0	1.21	0.0	-0.8

valută străină (recalculate în lei) s-au micșorat cu 496.3 mil. lei (4.1 la sută). Exprimat în USD, acestea au constituit 924.9 mil. USD, cu 9.9 mil. USD inferior nivelului lunii precedente. Ponderea depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare (M3) s-a redus de la 36.9 la sută în luna februarie 2010 până la 35.1 la sută în luna martie 2010.

² Baza monetară include banii în circulație (în afara sistemului bancar), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

³ Banii în circulație M0 reprezintă banii în numerar emiși în circulație de către Banca Națională a Moldovei, cu excepția numerarului în casele băncilor și în casa Băncii Naționale a Moldovei.

⁴ Masa monetară M2 include banii în circulație (M0), depozitele în lei moldovenești și instrumentele pieței monetare.

⁵ Masa monetară M3 include masa monetară M2 și depozitele în valută străină ale rezidenților exprimate în lei moldovenești.

Activele externe nete convertibile ale sistemului bancar s-au diminuat cu 52.2 mil. USD, totalizând 1284.3 mil. USD. În componența acestora rezervele internaționale nete ale BNM s-au redus cu 0.1 mil. USD, iar cele ale băncilor - cu 52.1 mil. USD.

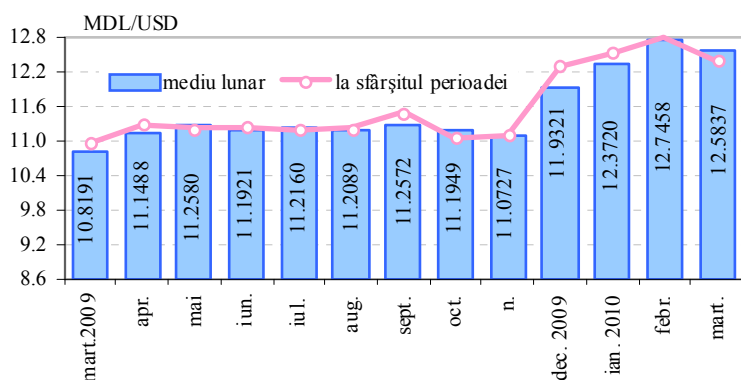
Activele externe ale sistemului bancar în luna martie 2010 au însumat 1846.9 mil. USD, micșorându-se cu 42.1 mil. USD față de luna precedentă. **Rezervele externe ale BNM** s-au redus cu 1.2 mil. USD, până la nivelul de 1464.1 mil. USD. Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 562.6 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 177.4 mil. USD⁶.

Activele interne nete ale sistemului bancar au crescut cu 557.9 mil. lei (3.4 la sută). În luna martie 2010 cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar s-au redus cu 505.0 mil. lei (29.5 la sută).

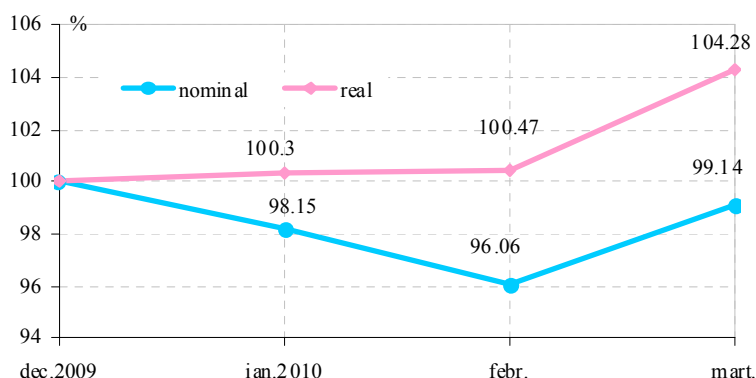
Piata valutară

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA s-a apreciat de la 12.7458 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna februarie 2010 până la 12.5837 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna martie 2010 (graficul nr. 9).

Graficul nr. 9. Cursul de schimb MDL/USD

Graficul nr. 10. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec. 2008 = 100%)

Cursul oficial al leului moldovenesc s-a apreciat de la 12.7993 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la începutul lunii martie 2010 până la 12.4042 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la finele lunii.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu euro s-a apreciat de la 17.4382 lei moldovenești pentru 1 euro în luna februarie 2010 până la 17.1032 lei moldovenești pentru 1 euro în luna martie 2010. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu euro a fost de 17.3904 MDL pentru 1 euro, iar la sfârșitul lunii – 16.7197 lei moldovenești pentru 1 euro.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a depreciat de la 0.4225 lei pentru 1 rublă rusească în luna februarie 2010 până la 0.4255 lei pentru 1 rublă rusească în luna martie 2010. La începutul lunii gestionare cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească a constituit 0.4267 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.4215 lei pentru 1 rublă rusească.

Cursurile de schimb al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA, euro și rubla rusească

la casele de schimb valutar au reflectat aceeași tendință ca și cursul oficial al monedei naționale în raport cu aceste valute.

⁶ inclusiv dobânda calculată

La finele lunii martie 2010 în comparație cu finele lunii decembrie 2009 leul moldovenesc s-a depreciat față de dolarul SUA în termeni nominali cu 0.86 la sută (cotare indirectă⁷), iar în termeni reali s-a apreciat cu 4.28 la sută (fiind direct proporțională nivelului inflației din Republica Moldova și invers proporțională nivelului inflației din SUA) (graficul nr. 10).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați pe piața interbancară de către bănci în luna martie 2010 a constituit echivalentul a 57.52 mil. dolari SUA, în scădere cu 43.10 mil. dolari SUA față de luna precedentă (în luna februarie 2010 acest indicator s-a cifrat la 100.62 mil. dolari SUA). Pe parcursul perioadei de referință rulajul tranzacțiilor efectuate de către Banca Națională a Moldovei pe piața interbancară a constituit 10.81 mil. dolari SUA, micșorându-se față de luna precedentă cu 28.44 mil. dolari SUA.

Rulajul total al tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra MDL a principalelor valute străine efectuate în luna martie 2010 pe piața valutară internă a însumat echivalentul a 745.2 mil. dolari SUA, majorându-se cu 19.0 la sută comparativ cu luna precedentă (echivalentul a 626.3 mil. dolari SUA). Cumpărările contra MDL ale principalelor valute străine pe piața valutară internă au constituit echivalentul a 363.8 mil. dolari SUA și vânzările – echivalentul a 381.4 mil. dolari SUA. Comparativ cu luna precedentă, în luna martie 2010 cumpărările și vânzările au crescut cu 24.4 și 14.3 la sută, respectiv.

Din rulajul total, tranzacțiile în dolari SUA au constituit 51.4 la sută, în euro – 44.9 la sută, în ruble rusești – 3.2 la sută, în lei românești – 0.3 la sută și în hrivne ucrainene – 0.2 la sută. Comparativ cu luna februarie 2010, în luna de raportare ponderea rulajului în dolari SUA s-a diminuat cu 5.8 puncte procentuale, iar ponderea rulajului în euro s-a majorat cu 5.5 puncte procentuale.

La 31 martie 2010 stocul datoriei aferente creditelor recepționate de la FMI a constituit 116.3 mil. DST⁸ (echivalentul a 176.7 mil. dolari SUA) și nu s-a modificat comparativ cu sfârșitul lunii februarie 2010.

În luna martie curent BNM nu a planificat plăți externe în vederea deservirii împrumuturilor acordate de către FMI.

La 31 martie 2010 stocul datoriei externe private supuse notificării la Banca Națională a Moldovei (inclusiv arieratele de dobândă) a constituit echivalentul a 1229.6⁹ mil. dolari SUA, majorându-se cu 16.0 mil. dolari SUA în comparație cu stocul de la finele lunii februarie 2010 (echivalentul a 1213.6⁹ mil. dolari SUA).

⁷ Dolari SUA pentru un leu moldovenesc

⁸ Drepturi Speciale de Tragere

⁹ Sursa DMFAS 5.3 la data de 14.04.2010